

VERSLAG DOORLICHTING

GO! CLB GENT TE GENT

Hoofdstructuur	centra voor leerlingenbegeleiding
Instellingsnummer	114454
Instelling	GO! CLB Gent Voskenslaan 262 - 9000 GENT
Beleidsverantwoordelijke	Sofie VERCOUTERE
Telefoonnummer	09 243 79 70
E-mail	info@clbgent.be
Website	www.clbgent.be
Bestuur	GO! scholengroep Gent Schoonmeersstraat 26 - 9000 GENT
Start- en einddatum doorlichting	27/05/2024 - 30/05/2024
Doorlichtingsteam	Béatrice COOPMAN Pieter BEVERS Geert VERBERCHT Martine VRANKEN

Inhoud

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag-----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	5
2	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?-----	6
3	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?-----	8
3.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen-----	8
3.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen-----	9
3.3	De werkingsprincipes-----	10
4	Respecteert het centrum de regelgeving?-----	12
5	Samenvatting-----	13
5.1	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?-----	13
5.2	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?-----	13
5.2.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen-----	13
5.2.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen-----	13
5.2.3	De werkingsprincipes-----	13
6	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen-----	14

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Met een brede doorlichting formuleert de onderwijsinspectie een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt het centrum zijn kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en werkingsprincipes?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit (het RclbK) en respecteert het de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt bovenstaande vragen aan de hand van vier onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding
3. een onderzoek naar de werkingsprincipes
4. een onderzoek naar het kernproces versterken van het schoolteam

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van ontwikkelingschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het centrum stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingschalen zijn gebaseerd op het RclbK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft - hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks - een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van het centrum of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het centrum of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding en de dienstverlening.
- De praktijk kan, na vertaalslag naar een andere context, andere centra of andere deelteams inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het centrum zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het centrum gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het centrum kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het centrum aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

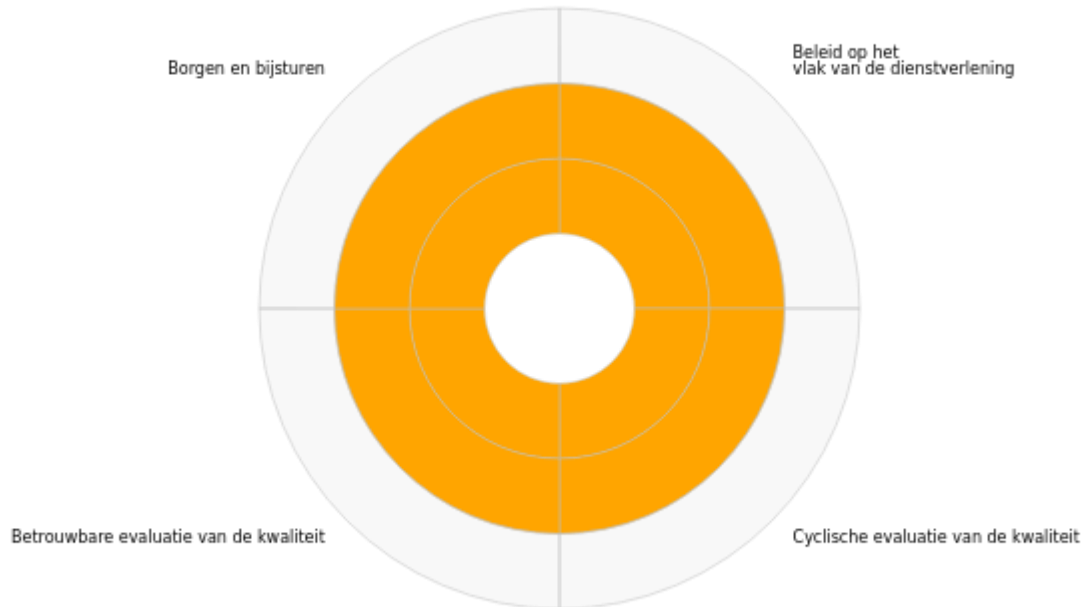
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het centrum een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het centrum bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

Beleid op het vlak van de dienstverlening

Het centrum ontwikkelt de kwaliteit van zijn dienstverlening met aandacht voor de systematiek en samenhang tussen de strategische en operationele doelen. Het laat nog kansen liggen om de samenhang consequent aan te houden tijdens het concretiseren van een kwaliteitsvolle ontwikkeling van de processen handelingsgerichte diagnostiek, de versterking van het schoolteam en de werkingsprincipes. Daardoor ontbreekt voor de medewerkers soms de kadering en handelingsgerichte aansturing die nodig is om de samenhang te zien tussen de processen en de werkingsprincipes en ook tussen de processen onderling. Het centrum heeft aandacht voor aspecten van de doeltreffendheid, de doelmatigheid of de continuïteit van de dienstverlening. Het is een werkpunt om dit meer op maat van de teams te concretiseren tijdens de ondersteuning van de handelingsgerichte diagnostiek en de versterking van het schoolteam. De maatregelen en de ondersteuning zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle medewerkers. Daardoor missen medewerkers in de ondersteuning soms de houvast die nodig is om doelgericht te handelen in afstemming met de specifieke context en input waarin ze werken. Het centrum heeft meerdere medewerkers aangewezen voor interne kwaliteitszorg. Het is een werkpunt om de middelen efficiënt en effectief in te zetten en de opdrachten in verband met kwaliteitszorg duidelijker af te spreken.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit	Het centrum evalueert enkele relevante aspecten van de centrumwerking. Het staat stil bij de uitvoering van het beleidsplan. Het gebruikt bevragingen om zicht te krijgen op o.a. de noden van het personeel, voert steekproefgewijs een kwaliteitstoets uit op de verslagen die het resultaat zijn van handelingsgerichte diagnostische trajecten en bekijkt de beeldvorming in de samenwerkingswerkingsafspraken. Het centrum laat nog kansen liggen om consequenter aandacht te hebben voor het kwaliteitsvol verloop van de handelingsgerichte diagnostische trajecten, de versterking van het schoolteam en de proactiviteit. Het is een werkpunt om de kwaliteit van de dienstverlening systematisch en cyclisch te evalueren.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	Het centrum evalueert zijn kwaliteit in beperkte mate doelgericht. Het groeit in het gebruik van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Het is een werkpunt om kwaliteitsvolle analyses te maken die garanties bieden op een brede beeldvorming en een onderbouwde keuze van doelen en acties. Het centrum gebruikt interne bronnen, maar laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij zijn evaluaties. Het is een werkpunt om in evaluaties aandacht te besteden aan de resultaten en effecten van de leerlingenbegeleiding en de professionele samenwerking met de scholen. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen	Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Het laat kansen liggen om handelingsgericht te communiceren over goede praktijken en de te borgen kwaliteit. Het is een werkpunt om meer overzicht te behouden op de voortgang van verbeterprocessen en een kwaliteitsvolle werking te borgen in de praktijk van elk team. Dat vereist een organisatie van de kwaliteitszorg die het verbeteren en borgen van de kwaliteit overziet, coördineert en vanuit evaluaties de werking doelgericht bijstelt.

3 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

3.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

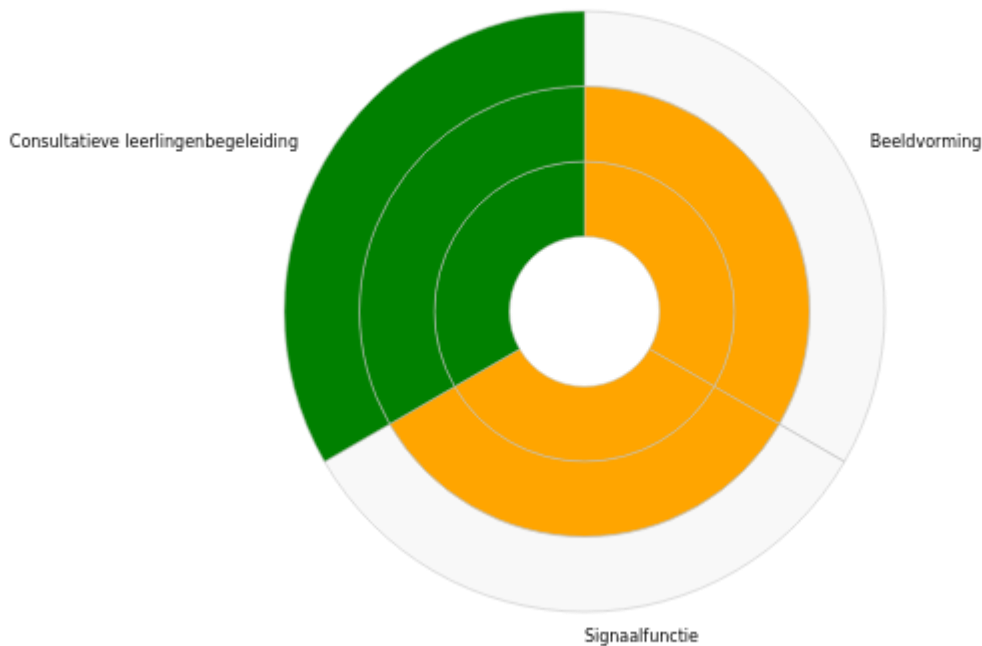

Handelingsgerichte diagnostiek

Handelingsgerichte diagnostiek

De medewerkers doorlopen een handelingsgericht diagnostisch traject, maar laten nog kansen liggen op het vlak van doelgericht, cyclisch en flexibel handelen volgens de Prodia-protocollen. Consequenter werken volgens de principes van handelingsgericht werken en volgens de doelen van de fasen in het handelingsgericht diagnostisch traject, zijn een werkpunt. De medewerkers handelen doorheen het traject in beperkte mate vanuit het perspectief van de wisselwerking tussen de leerling en de contexten waarin hij functioneert. De drempels in de leeromgeving zijn daardoor weinig transparant. De medewerkers benoemen doorgaans de sterktes van de leerling. Ze kunnen deze sterktes actiever benutten met als doel participatie te realiseren met de minst ingrijpende maatregelen. Het diagnostisch traject biedt een antwoord op enkele specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling of op enkele ondersteuningsbehoeften van ouders en leraren, maar is nog te weinig adequaat. Hetzelfde geldt voor de ondersteuning van het vervoltraject.

3.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

Beeldvorming

De medewerkers kennen deels de context en de leerlingenpopulatie van de scholen die zij begeleiden vanuit de overlegmomenten met de school. Dat beeld wordt aangevuld met een aantal relevante data op basis van de geregistreerde vragen. Ze hebben doorgaans een globaal zicht op de mogelijkheden en ondersteuningsnoden van het schoolteam binnen de vier begeleidingsdomeinen. De mate waarin dat beeld volledig en betrouwbaar is, hangt af van de ervaring van de medewerkers en de continuïteit in de samenwerking met de school. De beeldvorming is niet altijd breed, accuraat, actueel, overzichtelijk of toegankelijk. De medewerkers zijn gestart met het uitbreiden van de beeldvorming in samenwerking met de school en de leersteuncentra. Het is een werkpunt om de beeldvorming overzichtelijker en relevanter te maken met het oog op een kwaliteitsvolle analyse en een gerichte keuze van doelen en acties die inspelen op de te versterken brede basiszorg en verhoogde zorg. Daardoor laten de medewerkers nog kansen liggen om de leerlingenbegeleiding te versterken, op maat van de leerlingen en het schoolteam.

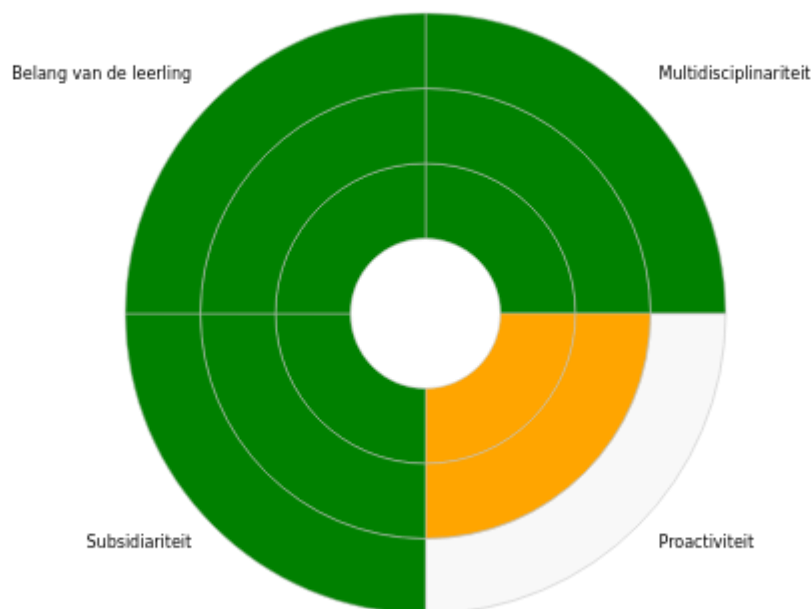
Signaalfunctie

De medewerkers signaleren noden aan de school met betrekking tot de schoolpopulatie of knelpunten in de leerlingenbegeleiding. Dat gebeurt vanuit de individuele begeleiding en doorgaans in het verlengde van het overleg met de school. Het gebeurt nog weinig consequent en doelgericht vanuit een analyse van data of herhaalde individuele zorgvragen. Daardoor laten ze kansen liggen om de brede basiszorg te versterken.

Consultatieve
leerlingenbegeleiding

De medewerkers ondersteunen het schoolteam bij de aanpak van problemen bij individuele leerlingen of soms bij een groep van leerlingen. Ze nemen de consultatieve leerlingenbegeleiding systematisch op naar aanleiding van een vraag van de school en soms op eigen initiatief bij terugkerende problemen met leerlingen. Daardoor versterken de medewerkers de leraren bij de invulling en uitvoering van de verhoogde zorg op de vier begeleidingsdomeinen. Het is een groeikans om advies te geven aan het schoolteam dat gericht is op een planmatige en systematische aanpak van leerlingen met specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften en waar de context het vereist, een meer coachende rol op te nemen.

3.3 De werkingsprincipes

Multidisciplinariteit

De medewerkers respecteren een multidisciplinaire aanpak. Het is een uitdaging om van bij het begin van een handelingsgericht diagnostisch traject het teamoverleg vanuit een holistische kijk te benutten in functie van een brede beeldvorming en het opstellen van kwaliteitsvolle hypothesen. De medewerkers starten voor elke leerling in begeleiding een multidisciplinair dossier op waarin ze de gegevens van de vraaggestuurde begeleiding opnemen. Ze houden het dossier up-to-date. De medewerkers organiseren met alle disciplines gestructureerd multidisciplinair teamoverleg op basis van criteria. De conclusies van het teamoverleg in het dossier kunnen beter onderbouwd worden vanuit de gemaakte afwegingen. Het is een groeikans om het teamoverleg systematisch te gebruiken voor de beeldvorming over de leerlingenbegeleiding in de scholen met het oog op proactief handelen en de versterking van het schoolteam.

Proactiviteit	<p>De medewerkers reageren doorgaans alert op signalen van leerlingen en ouders. Ze zetten echter weinig systematisch in op een analyse van herhaalde individuele zorgvragen en data, om risicofactoren te detecteren en beschermende factoren te versterken voor de vier begeleidingsdomeinen. Ze gaan in beperkte mate vanuit hun expertise doelgericht in dialoog te gaan met de school over de begeleidingsbehoeften van de schoolpopulatie en over wat nodig is om de leeromgeving krachtiger te maken. Daardoor laten de medewerkers nog kansen liggen om problemen in het functioneren van leerlingen te voorkomen, een positieve en doeltreffende bijdrage aan hun ontwikkeling en welbevinden te leveren en te streven naar een daling van de individuele zorgvragen.</p>
Subsidiariteit	<p>De medewerkers werken aanvullend ten aanzien van de school en de ouders. Ze handelen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de leerlingenbegeleiding. Ze gaan in op vragen van leerlingen en ouders. De medewerkers gaan na of de fasen van het zorgcontinuüm worden gerespecteerd en nemen indien nodig de begeleiding op. Het is een aandachtspunt om, rekening houdend met de finaliteitsgedachte in sommige zorgvragen, consequenter de toepassing van redelijke aanpassingen na te gaan met het oog op het realiseren van de minst ingrijpende vorm van begeleiding. Ook het systematisch inzetten van de signaalfunctie en de consultatieve leerlingenbegeleiding kan hiertoe bijdragen.</p>
Belang van de leerling	<p>De medewerkers stellen in hun werking het belang van de leerling centraal. Ze treden doorgaans op als vertrouwenspersoon voor de leerling. Het is een uitdaging om onder druk van de vele zorgvragen hun onafhankelijke positie ten aanzien van de school consequent te bewaken door kwaliteitsvolle handelingsgerichte diagnostische trajecten te doorlopen en waar nodig de versterking van het schoolteam op te nemen. Tijdens het hulpverleningstraject respecteren de medewerkers de rechtspositie van de minderjarige in de hulpverlening. Het is een groeikans om het belang van de leerling in dialoog met de (jonge) leerling vast te leggen.</p>

4 **Respecteert het centrum de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

5 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ✦ = overstijgt de verwachting.

5.1 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

- Beleid op het vlak van de dienstverlening ◆
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit ◆
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit ◆
- Borgen en bijsturen ◆

5.2 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

5.2.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

- Handelingsgerichte diagnostiek ◆

5.2.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

- Beeldvorming ◆
- Signaalfunctie ◆
- Consultatieve leerlingenbegeleiding ●

5.2.3 De werkingsprincipes

- Multidisciplinariteit ●
- Proactiviteit ◆
- Subsidiariteit ●
- Belang van de leerling ●

6 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het centrum een GUNSTIG ADVIES waarbij het centrubestuur zich dient te engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het centrum:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de werkingsprincipes.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling (erkenningsvoorwaarde).